

Fødevareministeriet

Bidrag til brug for besvarelse af FLF alm. del spm. 225-230

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Dato: 12. april 2012

Direkte tlf.: 8715 7685
E-mail:
susanne.elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103
Reference: sel

Side 1/3

Fødevareministeriet (FVM) har bedt om faglige input til brug for besvarelse af en række spørgsmål vedrørende konsekvenser af pesticidafgifter for dansk kartoffelavl. Spørgsmålene fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri følger op på et samråd om kartoffelbranchens situation med den kommende pesticidafgift. FVM efterspørger bl.a. viden om forbruget af sprøjtemidler i kartoffelproduktionen i andre lande samt gerne noget om, hvilke regler/afgifter andre lande/myndigheder har gennemført.

Vores bidrag er leveret af seniorforsker Bent J. Nielsen, Institut for Agroøkologi og anført i kursiv efter spørgsmålene.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for myndighedsrådgivning

Spørgsmål 225

Ministeren bedes gøre rede for, hvordan den øgede pesticidafgift stiller danske kartoffelavlernes konkurrencesituation i forhold til samtlige EU-lande?

Med de påtænkte pesticidafgifter vil Danmark være det land i Europa, som har det højeste afgiftsniveau. De fleste andre EU lande har ingen pesticidafgifter. Udgifterne til indkøb af pesticider vil stige for den danske kartoffelavler sammenlignet med andre europæiske avlere og dermed føre til en forringet konkurrencesituation.

Spørgsmål 226

Ifald den danske kartoffelproduktion oplever nedgang som følge af de højere pesticidafgifter, jf. Dagbladet Børsen 6. marts 2012, bedes ministeren gøre rede for, hvordan en øget import af kartofler produceret med en højere pesticidbelastning end danskproducerede kartofler stiller danske forbrugere?

I lande som Tyskland, Holland, Belgien og Frankrig vil der typisk blive sprøjtet mere i kartoflerne end i Danmark pga. tidligere angreb af kartoffelskimmel og en længere vækstsæson.

I Holland vil en kartoffelmark i et gennemsnitsår f.eks. blive sprøjtet omkring 14 gange med fungicider og op til 20 gange i år med gunstige forhold for kartoffelskimmel. I Danmark vil der typisk blive sprøjtet 6-12 gange med fungicider. Flere af de pesticider, der anvendes i mange af de andre lande, er slet ikke godkendte til brug i Danmark og med hensyn til herbicider og insekticider anvendes der i andre lande typisk højere doseringer end i Danmark.

Spørgsmål 227

Vil ministeren, grundet kartoffelproducenternes ringe mulighed for at skifte til et mindre forurenende pesticid, som følge af få midler til bekæmpelse af kartoffel-skimmel, gøre rede for, hvornår det er forventeligt med mildere alternativer?

Godkendelse af nye pesticider er Miljøstyrelsens ansvar, men ud fra AUs kendskab til nye produkter på det europæiske marked til bekæmpelse af kartoffelskimmel, ser det ikke ud til at der kommer nye midler på markedet i Danmark i en overskuelig fremtid. Det skal bemærkes, at der i de andre lande er godkendt en række nye produkter, som ikke forsøges godkendt i Danmark, da de ikke lever op til de strengere danske krav vedrørende grundvand.

Spørgsmål 228

Vil ministeren, grundet få midler til bekæmpelse af kartoffel-skimmel, gøre rede for, om en forhøjelse af pesticidafgiften netop ikke vil medføre et lavere forbrug af sprøjtemidler i de situationer, hvor der ikke er et mindre belastende alternativ, men blot føre til en ikke ubetydelig meromkostning for producenten?

Hvis avleren fortsætter med samme middelvalg som i dag, vil de samlede omkostninger til sprøjtemidler stige betydeligt (da flere af midlerne blive dyrere pga. af de nye afgifter). Hvis avleren i stedet ændrer sit middelvalg til effektive, men mindre afgiftsbelagte midler, vil omkostningerne blive reduceret. Med det nye middelvalg vil avleren dog stadig få lidt højere omkostninger sammenlignet med situationen fra før de påtænkte pesticid-afgifter, da de nye og mindre miljøbelastende midler er dyrere end de midler, der anvendes nu. Dette gælder f.eks. for anvendelse af mancozeb-produkter, som i dag er billige, men som efter de påtænkte pesticidafgifter bliver ca. 2½ gange dyrere.

Spørgsmål 229

Som følge af de højere afgifter, der gør det danske marked for pesticid mindre attraktivt, bedes ministeren gøre rede for, om risikoen for resistens ikke bliver større, da den nordlige zone i dag allerede lider under for få midler i forhold til resistens?

Der findes kun få virksomme grupper af fungicider til bekæmpelse af kartoffelskimmel på det danske marked. Dette betyder, at det i praksis er vanskeligt at implementere en antiresistensstrategi ved at blande eller veksle mellem midler. Den påtænkte store afgiftsforøgelse på bl.a. de ældre mancozeb-midler, som anvendes udbredt især i kartofler, og hvor risikoen for resistens er meget lav, forventes at stimulere til større anvendelse af nye, mere specifikke kartoffelfungicider, hvor risikoen for resistensudvikling er højere. Forbruget forventes især at blive koncentreret om to virksomme stoffer, som vil blive anvendt gentagne gange og uden de andre aktivstoffer, som kan mindske resistensudviklingen.

Spørgsmål 230

Ministeren bedes gøre rede for, om danske kartoffelavlernes forbrug af bekæmpelsesmidler allerede i dag er på små 65 procent af gennemsnittet i EU?

I landene syd for Danmark vil der typisk blive sprøjtet 7-20 gange med svampemidler i en sæson, afhængigt af vejrforhold og smittetryk af kartoffelskimmel. I Danmark har antal sprøjtninger med svampemidler de seneste tre år (2010-2008) være 6-12 gange svarende til 60-85 % af gennemsnittet i de andre lande.